

ارتفاع عامل پارسل نانوآنتن‌های پاپیونی پلاسمونیکی برای گسیلندهای نقطه کوانتمی InGaN/GaN در باند سبز

محمد صبائیان*، نرگس عجم‌گرد، مهدی حیدری

گروه فیزیک، دانشکده علوم، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

چکیده

در این مقاله، نانوآنتن‌های پلاسمونیکی پاپیونی (به صورت دو منشور مقابل هم) برای ارتفاع میدان الکتریکی و عامل پارسل گسیلندهای نقطه کوانتمی InGaN/GaN در منطقه سبز طراحی شدند. برای این کار، ابتدا فلزات طلا، نقره، مس و آلومنیوم بررسی شدند. نتایج اولیه نشان دادند که نانو پاپیون‌های آلومنیومی برای برانگیختگی‌های با طول موج نزدیک باند سبز مناسب‌تر هستند. سپس، اثر اندازه، گاف و زیرلایه نانوپاپیون‌های آلومنیومی بررسی شدند. نتایج نشان دادند که نانوآنتن‌های پاپیونی آلومنیومی با طول منشورهای $63/6$ نانومتر، ضخامت 30 نانومتر، زاویه رأس 30 درجه و گاف 20 نانومتر، وقتی روی زیرلایه گالیوم‌نیتراید‌شیشه رشد داده شوند، عامل پارسلی برابر با 81 در طول موج 535 نانومتر دارند. اگر به جای گالیوم‌نیتراید‌شیشه از زیرلایه آلومنیوم‌نیتراید‌شیشه استفاده شود، عامل پارسل به $86/3$ و طول موج تشدید به 495 نانومتر می‌رسد.

کلیدواژگان: پلاسمونیک، نانوآنتن، کاواک نوری، اثر پارسل

مقدمه

آهنگ نشر خودبه‌خودی نسبت مستقیمی با چگالی
حالات‌های نوری جای‌گزیده^۲ (LDOS) دارد [۱۶]. با
توجه به وابستگی شدید چگالی حالات نوری
جای‌گزیده به خصوصیات محیط اطراف گسیلنده، با
تغییر ویژگی‌های محیط می‌توان نشر خودبه‌خودی را
کنترل کرد. یک کاواک اپتیکی محیطی را ایجاد می‌کند
که در آن چگالی حالات‌های نوری جای‌گزیده می‌تواند
به شدت افزایش یابند. این اتفاق موجب افزایش نشر
خودبه‌خودی گسیلنده می‌شود. افزایش نشر

ساختارهایی با ابعاد نانومتر از جنس نیم‌رسانا که
می‌توانند زوج الکترون-حفره‌ها را در سه بعد محدود
کنند، نقطه کوانتمی نامیده می‌شود. در فرانسهای
مشخصی که توسط جنس و ابعاد ماده تعیین می‌شوند،
بیشتر گسیل نقاط کوانتمی به صورت خودبه‌خودی
است [۱]. امروزه به دلیل کاربردهای گسترده نقاط
کوانتمی در منابع تک‌فوتوئی [۲،۳]، آشکارسازها
[۴،۵]، لیزرها [۶،۷]، دیودهای نورگسیل [۸،۹]
سلول‌های خورشیدی [۱۰،۱۱] و اطلاعات و ارتباطات
کوانتمی [۱۲،۱۳]، کنترل نشر خودبه‌خودی آنها که
می‌تواند بازده را در این وسایل افزایش دهد، مورد توجه
قرار گرفته است [۱۴،۱۵]. مطابق با قانون طلایی فرمی^۱،

* نویسنده مسئول: sabaeian@scu.ac.ir

^۱ Fermi's Golden Rule

^۲ Local Density of Optical States

است که عامل پارسل را برای یک بازه کوچک طول‌موجی در حدود $0.1\text{--}0.01$ نانومتر افزایش می‌دهند. این بدان معناست که فقط برای بازه کوچکی از طول‌موج‌ها، گسیل خودبه‌خودی افزایش می‌یابد. در حالی که معمولاً گسیلندهای نوری در دمای اتاق دارای یک طیف نشری پهن از مرتبه چند ده نانومتری می‌باشند. در مقابل، نانوساختارهای پلاسمونیکی با کاهش حجم مودی مؤثر، عامل پارسل گسیلندها را افزایش می‌دهند. پلاریتون-پلاسمون‌های سطحی^۲ (SPP) در فصل مشترک فلز-دی‌الکتریک و پلاسمون‌های سطحی جای‌گزیده^۳ (LSP) در نانوذرات فلزی، در اثر جفت‌شدگی میدان الکترومغناطیسی با الکترون‌های لایه رسانش فلز به وجود می‌آیند. این مودهای پلاسمونیکی با محدود کردن میدان الکترومغناطیسی در حجمی کوچکتر از حد پراش $\lambda/2n^3$ ، عامل پارسل را برای یک محدوده طول‌موجی پهن در حدود چند ده نانومتر، افزایش می‌دهند. با این وجود، نقطه ضعف نانوساختارهای پلاسمونیکی، پایین بودن عامل کیفیت به دلیل افت اهمی آن‌هاست [۲۴]. آکیموف^۴ و همکاران [۲۵] به صورت تجربی افزایش $2/5$ برابری نشر تک نقطه کوآتنومی را برای مود SPP نانوسیم‌های نقره نشان دادند. کوهن^۵ و همکاران [۲۶] با قرار دادن یک تک مولکول در مود LSP نانوذره کروی طلا، افزایش 20 برابری نشر خودبه‌خودی را گزارش دادند. تلاش‌های بیشتر برای توسعه طراحی‌ها، موجب بهبود عامل پارسل شد. برای

خودبه‌خودی گسیلنده درون کاوак (که به اثر پارسل شناخته می‌شود) با عامل پارسل^۱ محاسبه می‌شود [۱۷]:

$$F_p = \frac{3}{4\pi^2} \frac{Q}{V} \left(\frac{\lambda}{n}\right)^3 \quad ۱$$

که در آن Q عامل کیفیت کاواك (که متناسب است با طول عمر فوتون در کاواك)، V حجم مودی مؤثر (که نشان دهنده توزیع فضایی میدان درون کاواك است)، n ضریب شکست محیط کاواك و λ طول موج تابشی است. تاکنون کاواك‌های نوری زیادی برای محدود کردن فضایی و زمانی نور مدل‌سازی یا ساخته شده‌اند که به‌طور کلی می‌توان آن‌ها را به دو دسته تقسیم کرد: دسته‌ای اول، کاواك‌های دی‌الکتریک در ابعاد میکرومتری یا نانومتر هستند که با هدف افزایش عامل کیفیت طراحی می‌شوند. دسته‌ای دوم، نانوساختارهای پلاسمونیکی هستند که با هدف کاهش حجم مودی طراحی می‌شوند. از جمله کاواك‌های دی‌الکتریک می‌توان به میکرودیسک‌ها [۱۸]، میکروکره‌ها [۱۹]، میکروچنبرها [۲۰]، میکرواستوانه‌ها [۲۱] و کاواك بلور فوتونی [۲۲] اشاره کرد. در این بین، میکروکره‌ها دارای بیشترین عامل کیفیت ($Q = 8 \times 10^9$) و کاواك بلور فوتونی (در ابعاد نانومتر) دارای کمترین حجم مودی نسبت به سایر میکروکاواك‌های دی‌الکتریک هستند. برای مثال، کاواك بلور فوتونی دو بعدی تیغه‌ای با عامل کیفیت 6000 و حجم مودی $(\lambda/n)^3$ در طول موج 1182 نانومتر، عامل پارسلی برابر با 441 دارد [۲۳]. با این وجود، نقطه ضعف کاواك‌های دی‌الکتریک این

² Surface Plasmon Polariton

³ Localized Surface Plasmon

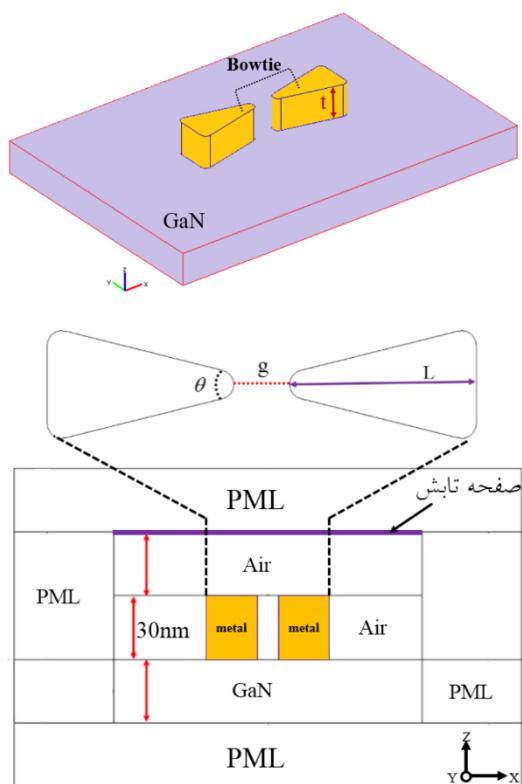
⁴ Akimov

⁵ Kühn

^۱ Purcell factor

محدود و با استفاده از نرم افزار کامپیوچر مالتی فیزیک انجام می‌شوند.

مبانی نظری

شکل ۱. نانوآنتن پاپیونی تشکیل شده از نانوذرات منشوری با طول L ، زاویه رأس θ ، ضخامت t و گاف g روی زیرلایه‌ای از گالیوم نیتراید.

شکل ۱ نانوساختار پلاسمونیکی مورد نظر در این کار را نشان می‌دهد. نانوپاپیون‌های فلزی که از مقابل هم قرار گرفته‌اند، منشورهای متساوی‌الساقین تشکیل می‌شوند، با چهار پارامتر طول (L)، زاویه رأس (θ)، گاف (g) و ضخامت (t) مشخص می‌شوند. گوشه‌های منشورهای مثلثی به دلیل نزدیکی بیشتر به نمونه‌های تجربی، با شعاع ۵ نانومتر گرد شده‌اند. زیرلایه نانوآنتن‌ها، از جنس گالیوم نیتراید انتخاب شده

مثال کوتچ^۱ و همکاران [۲۷] عامل پارسل یک نانواستوانه از جنس $\text{Ag}/\text{SiO}_2/\text{Ag}$ را مقدار ۲۰۰۰ پیش‌بینی کردند. عامل کیفیت این کاواک ۳۲ و حجم مودی آن $0.0026(\lambda/2n)^3$ گزارش شده است. وسر^۲ و همکاران [۲۸] با ایجاد یک شیار V شکل درون یک مکعب طلا، نانوکاواکی با عامل کیفیت ۱۰ تا ۵۰ و حجم مودی $0.006(\lambda/2n)^3$ را طراحی کردند. عامل پارسل این نانوکاواک پلاسمونیکی بیش از ۲۰۰۰ پیش‌بینی شد. کینخابوالاس^۳ و همکاران [۲۹] به صورت تجربی افزایش ۱۳۴۰ برابر تابش فلوئورسانس مولکول‌های آلی را درون سامانه‌ای شامل نانوآنتن‌های پاپیونی طلا گزارش دادند. روگوبت^۴ و همکاران [۳۰] به صورت نظری، برای یک گسیلنده در مرکز نانوآنتن‌های پاپیونی طلا، افزایش نشر تابشی را در طول موج ۸۷۰ نانومتری مقدار ۱۷۰۰ پیش‌بینی کردند. محمدی و همکاران [۳۱] تأثیر شکل و اندازه نانوآنتن‌های طلا را بر مقدار عامل پارسل و طول موج پلاسمون‌ها بررسی کردند.

در این کار، تلاش می‌شود عامل پارسل نانوکاواک‌های متشکل از نانو پاپیون‌های فلزی، متناسب با گسیل نقطه‌های کوآنتمومی InGaN/GaN در منطقه سبز افزایش یابد. برای این کار، ابتدا فلزات طلا، نقره، مس و آلومنیوم بررسی می‌شوند. سپس با انتخاب بهترین فلز، ابعاد پاپیون‌ها تغییر داده می‌شوند تا طول موج کاواک، به طول موج سبز گسیل نقطه‌های کوآنتمومی نزدیک شود. در نهایت، با تغییر جنس زیر لایه، اثرات تغییر طول موج کاواک و عامل پارسل بررسی می‌شود. محاسبات به صورت عددی و بر اساس روش عناصر

³ Kinkhabwalas

⁴ Rogobete

¹Kuttge

² Vesseur

کرد. در روابط ۲ و ۳، E بردار شدت میدان الکتریکی، n ضریب شکست محیط و k_0 بردار موج در خلاء است. در تحلیل ویژه فرکانسی، $\omega + i\omega - \lambda = 0$ فرکانس زاویه‌ای مختلط است که در آن δ آهنگ اتلاف انرژی مود کاواک و ω فرکانس زاویه‌ای مدد می‌باشد. عامل کیفیت از طریق رابطه زیر محاسبه می‌شود [۳۷، ۳۸]:

$$Q = \frac{\omega}{2|\delta|} \quad 4$$

حجم مودی نیز با استفاده از رابطه زیر به دست می‌آید
:[۲۸]

$$V_{\text{mode}}(\vec{r}_e, \omega) = \frac{\int W(\vec{r}, \omega) dv}{W(\vec{r}_e, \omega)} \quad 5$$

که $(\omega, \vec{r}_e)$ چگالی انرژی الکترومغناطیسی است و به صورت $(\epsilon_0 / 2)(n^2 + 2\omega nk / \Gamma) |\vec{E}(\vec{r}, \omega)|^2$ است. $(\vec{r})\epsilon$ ثابت دی‌الکتریک و $\vec{r}_e$ موقعیت گسیلنده است که در نقطه مرکزی گاف در نظر گرفته می‌شود. برای ثابت دی‌الکتریک نانوذرات فلزی، از مدل نوسانگر با فرکانس اتلاف Γ استفاده می‌کنیم که در آن $k = n\sqrt{n^2 + 2\omega nk / \Gamma}$ به ترتیب قسمت‌های حقیقی و موهومی ضریب شکست فلز هستند که در این کار از داده‌های تجربی جانسون و کریستی استفاده می‌شود [۳۹]. انتگرال چگالی انرژی میدان الکترومغناطیسی روی کل فضا به جز نواحی PML گرفته شده است. انتگرال، روی قسمت‌های فلزی و غیر فلزی به صورت مجزا محاسبه شده است و سپس نتایج جمع زده می‌شود. میزان ارتقاء میدان

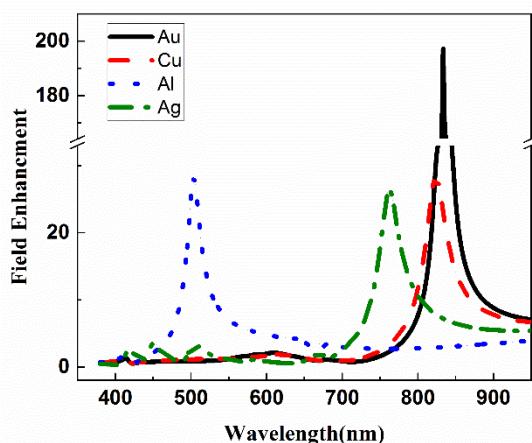
است که ضریب شکست آن با طول موج تغییر می‌کند [۳۲]. انتخاب این نوع زیرلایه، ساختار مورد نظر را برای کنترل نشر خودبه‌خودی نقاط کوانتموی خودسامان یافته InGaN/GaN مناسب می‌کند. این نقاط کوانتموی، دارای طول موج تابشی در محدوده طول موج سبز-آبی یا سبز هستند [۳۵-۳۳]. نقاط کوانتموی در فاصله بین دو نانو منشور و در وسط گاف پاپیون قرار می‌گیرند. میدان تابشی، موج تختی با قطبش دایروی با جهت انتشار z است که از صفحه بالایی تابانده می‌شود [۳۶]. مطابق شکل ۱، در اطراف ساختار، لایه انطباق کامل (PML) برای جلوگیری از بازتاب پرتوهای خروجی، در نظر گرفته شده است. از نقطه نظر محاسبات عددی، این شرط فضای بینهایت را برای پراکندگی امواج برآورده می‌کند. برای محاسبه میدان محدودشده درون کاواک و طول موج آن، پاسخ معادله موج الکترومغناطیسی زیر را ابتدا در تحلیل ویژه مودی به روش عناصر محدود با استفاده از نرم افزار کامسول مالتی فیزیک نسخه ۳/۵ به دست می‌آوریم:

$$\vec{\nabla} \times \vec{\nabla} \times \vec{E} - n^2 k_0^2 \vec{E} = 0 \quad 2$$

سپس برای مدد یافت شده، پاسخ معادله ۲ را در تحلیل ویژه فرکانسی به دست می‌آوریم، که در آن میدان اولیه به صورت زیر فرض می‌شود:

$$\vec{E}(\vec{r}, t) = \vec{E}(\vec{r}) e^{\lambda t} \quad 3$$

با این کار، ابتدا مدد ویژه کاواک را در یک طول موج دلخواه محاسبه کرده و سپس فرکانس‌های مختلف این مود را به دست می‌آوریم. در تحلیل ویژه فرکانسی، می‌توان افت کاواک و در نتیجه عامل کیفیت را محاسبه

شکل ۲. ارتقاء میدان الکتریکی بر حسب طول موج برای نانوآنتن‌های طلا، نقره، مس و آلمینیوم.

جدول ۱. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج تشیدی برای نانوآنتن‌های طلا، نقره، مس و آلمینیوم.

جنس نانوذره	طلا	نقره	مس	آلومینیوم
$\lambda_{\max}$ (nm)	۸۳۴	۷۶۲	۸۲۴	۵۰۴
Q	۱۳	۵/۸	۹/۹	۱۲
$V/(\lambda / 2n)^3$	۰,۰۰۴۷	۰,۰۱۰۳	۰,۰۱۱۰	۰,۰۸۹۷
F_p	۱۶۸۳	۳۴۲	۵۴۷	۸۱

بنابراین، از این به بعد، تمرکز خود را روی نانوآنتن‌های آلومینیومی معطوف می‌کنیم. شکل ۳ ارتقاء میدان الکتریکی را بر حسب طول موج برای نانوآنتن آلومینیوم در سه طول مختلف ۶۳,۵ نانومتر، ۸۳,۵ نانومتر و ۱۰۰ نانومتر نشان می‌دهد. طول موج تشیدی برای این نانوآنتن‌ها به ترتیب در ۵۰۴ نانومتر، ۵۸۰ نانومتر و ۶۴۵ نانومتر رخ می‌دهند. با افزایش طول نانوذرات، طول موج تشیدی نیز افزایش می‌یابد. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در فرکانس تشیدی برای این نانوآنتن‌ها در جدول ۲ آمده است.

فرو دی^۱ در وسط گاف، با استفاده از رابطه زیر محاسبه می‌شود [۳۶، ۲۹]:

$$E_{enh.} = \frac{\sqrt{|E_x|^2 + |E_y|^2 + |E_z|^2}}{E_i} \quad ۶$$

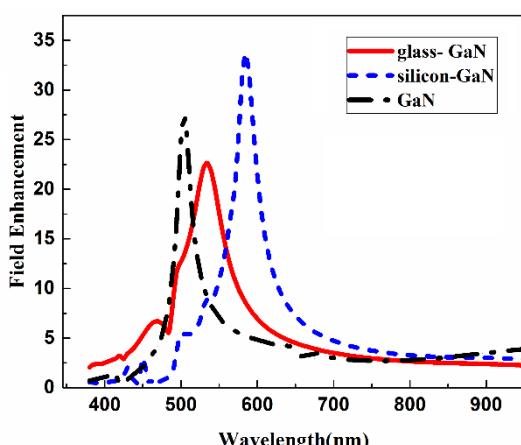
که در آن E_i دامنه میدان الکتریکی اولیه و E_x ، E_y و E_z به ترتیب مؤلفه‌های میدان الکتریکی در مرکز گاف $E_i = 1$ هستند. مقدار $(x = y = 0, z = 15 \text{ nm})$ در نظر گرفته می‌شود.

نتایج

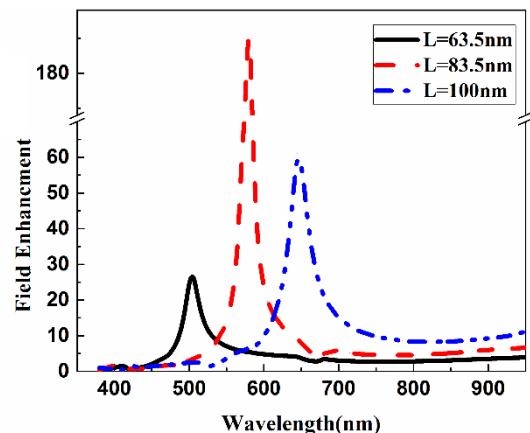
شکل ۲ ارتقاء میدان الکتریکی بر حسب طول موج را برای نانوآنتن‌های پاپیونی طلا، نقره، مس و آلمینیوم نشان می‌دهد. طول نانوذره‌های منشوری (L) ۶۳,۵ نانومتر، زاویه رأس (θ) ۳۰ درجه، گاف (g) ۲۰ نانومتر و ضخامت (t) ۳۰ نانومتر است. طول موج تشیدی برای نانوآنتن‌های طلا، نقره، مس و آلمینیوم به ترتیب ۸۳۴ نانومتر، ۷۶۲ نانومتر، ۸۲۴ نانومتر و ۵۰۴ نانومتر استند. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج تشیدی، برای این نانوآنتن‌ها در جدول ۱ آمده است. مطابق جدول، نانوآنتن طلا دارای بیشترین ارتقاء میدان الکتریکی در وسط گاف و به دنبال آن بیشترین مقدار پارسل ($F_p = 1683$) است. اما با توجه به طول موج تابش نقاط کوآنتمویی خودسامان یافته InGaN/GaN که در منطقه سیز است، نانوآنتن‌های آلومینیوم، بهترین گزینه برای افزایش نشر خود به خودی این نقاط کوآنتموی در باند سیز هستند.

^۱ Field Enhancement

[۴۰]. طول موج تشدید برای حالت با زیرلایه گالیوم‌نیتراید، گالیوم‌نیتراید-شیشه و گالیوم‌نیتراید-سیلیکون به ترتیب برابر ۵۰۵ نانومتر، ۵۳۵ نانومتر و ۵۸۵ نانومتر هستند. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل برای این نانوآنتن‌ها در جدول ۳ آمده‌اند. ضریب شکست شیشه ۱/۵ و ضریب شکست سیلیکون متغیر با طول موج در نظر گرفته شده است [۳۲]. با توجه به کمتر بودن ضریب شکست شیشه نسبت به سیلیکون، طول موج تشدید نیز کوچک‌تر است. مطابق جدول ۳، عامل پارسل نانوآنتن روی زیرلایه گالیوم‌نیتراید-سیلیکون، بیشترین عامل پارسل را دارد. با این وجود، با توجه به طول موج تایشی نقاط کوانتموی InGaN/GaN، که در محدوده سبز قرار دارند، زیرلایه گالیوم‌نیتراید-شیشه مناسب‌تر است. علاوه بر این، به دلیل قیمت پایین و فراوانی بیشتر شیشه و علاقه‌مندی به استفاده از این ماده، در ادامه امکان افزایش عامل پارسل نقطه‌های کوانتموی روی شیشه بررسی می‌شود.

شکل ۴. ارتقاء میدان الکتریکی برای نانوآنتن‌های آلومینیوم با سه زیرلایه مختلف گالیوم‌نیتراید، گالیوم‌نیتراید-سیلیکون و گالیوم‌نیتراید-شیشه.

شکل ۳. ارتقاء میدان الکتریکی برای نانوآنتن آلومینیوم با سه طول مختلف ۶۳.۵ نانومتر، ۸۳.۵ نانومتر و ۱۰۰ نانومتر.

جدول ۲. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج تشدید ($\lambda_{\max}$) برای نانوآنتن آلومینیوم با سه طول مختلف ۶۳.۵ نانومتر، ۸۳.۵ نانومتر و ۱۰۰ نانومتر.

	طول نانوذره(نانومتر)	۶۳.۵	۸۳.۵	۱۰۰
$\lambda_{\max}$ (nm)	۵۰۴	۵۸۰	۶۴۵	
Q	۱۲	۲۷	۱۵	
$V/(\lambda / 2n)^3$	۰.۰۸۹۷	۰.۰۴۵۶	۰.۰۳۷۳	
F_p	۸۱	۳۶۰	۲۴۴	

مطابق جدول ۲، نانوآنتن‌های با طول ۸۳.۵ نانومتر بیشترین عامل پارسل را دارند. با این وجود، نانوآنتن‌های با طول ۶۳.۵ نانومتر را انتخاب می‌کنیم؛ زیرا نزدیکترین طول موج تشدید را به باند سبز دارند.

جهت بررسی اثر زیرلایه روی ارتقاء میدان و طول موج تشدید، در شکل ۴ ارتقاء میدان الکتریکی را بر حسب طول موج برای نانوآنتن‌های آلومینیومی با سه زیرلایه مختلف گالیوم نیتراید روی شیشه، گالیوم نیتراید روی سیلیکون و تماماً گالیوم نیتراید محاسبه کرده‌ایم. ضخامت گالیوم نیتراید، شیشه و سیلیکون را ۳۰ نانومتر در نظر گرفته‌ایم. این زیرلایه‌های مختلف برای نزدیک کردن مدل ما به چیدمان‌های تجربی انتخاب شده‌اند

جدول ۴. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج
تشدید ($\lambda_{\max}$) برای نانوآتنن آلومینیوم با سه گاف مختلف
نانومتر، ۲۵ نانومتر و ۳۰ نانومتر.

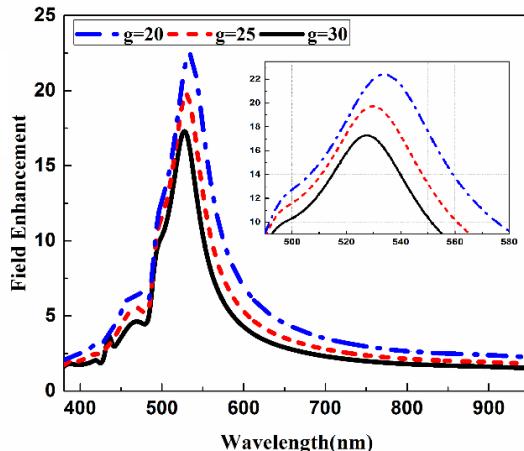
g (nm)	۲۰	۲۵	۳۰
λ (nm)	۵۳۵	۵۳۰	۵۲۵
Q	۱۲	۹,۲۱	۹,۲۴
$V / (\lambda / 2n)^3$	۰,۰۸۹۷	۰,۰۹۵۸	۰,۱۲۹
F_p	۸۱	۵۸,۵	۴۳,۵

برای بررسی بیشتر، این بار به جای گالیوم‌نیتراید از آلومینیوم‌نیتراید برای زیرلایه استفاده می‌کنیم. با توجه به امکان رشد نقاط کوآنتومی ایندیوم گالیوم‌نیتراید روی آلومینیوم‌نیتراید، این ماده می‌تواند به عنوان لایه زیرین نانوآتنن‌ها به کار رود. ضریب شکست آلومینیوم‌نیتراید با طول موج تغییر می‌کند [۳۲]. شکل ۶، ارتقاء میدان الکتریکی را بر حسب طول موج برای نانوآتنن آلومینیوم قرار گرفته روی آلومینیوم‌نیتراید-شیشه و گالیوم‌نیتراید-شیشه نشان می‌دهد. طول نانوذردهای منشوری ۶۳,۵ نانومتر، زاویه رأس ۳۰ درجه، گاف ۲۰ نانومتر و ضخامت ۳۰ نانومتر است. با توجه به اینکه، ضریب شکست آلومینیوم‌نیتراید کمتر از گالیوم‌نیتراید است، (ضریب شکست آلومینیوم‌نیتراید و گالیوم نیتراید در طول موج ۵۵۰ نانومتر به ترتیب ۲/۱۶ و ۲/۴ است) طول موج تشدید از ۵۳۵ نانومتر به ۴۹۵ نانومتر کاهش می‌یابد. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج تشدید برای این نانوآتنن‌ها در جدول ۵ آمده است.

جدول ۳. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج‌های تشدید ($\lambda_{\max}$) برای نانوآتنن‌های آلومینیوم با سه زیرلایه مختلف گالیوم‌نیتراید، گالیوم‌نیتراید-سیلیکون و گالیوم‌نیتراید-شیشه.

جنس زیرلایه	گالیوم‌نیتراید	سیلیکون	شیشه
λ (nm)	۵۰۵	۵۸۵	۵۳۵
Q	۱۲	۱۹	۸,۳۲
$V / (\lambda / 2n)^3$	۰,۰۸۹۷	۰,۰۳۹۳	۰,۰۵۸۱
F_p	۸۱	۲۹۴	۸۷

شکل ۵، ارتقاء میدان الکتریکی را بر حسب طول موج برای نانوآتنن‌های آلومینیومی که روی زیرلایه گالیوم‌نیتراید-شیشه رشد داده شده‌اند را با سه گاف مختلف ۲۰ نانومتر، ۲۵ نانومتر و ۳۰ نانومتر نشان می‌دهد. طول نانوذردهای منشوری ۶۳,۵ نانومتر، زاویه رأس آنها ۳۰ درجه و ضخامت آلومینیوم ۳۰ نانومتر در نظر گرفته شده است. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج تشدید برای این نانوآتنن‌ها در جدول ۴ آمده است. مطابق با جدول، با افزایش فاصله نانوآتنن‌های پایپونی از هم (گاف)، میدان کاهش می‌یابد. همچنین با افزایش گاف، حجم مودی افزایش و در نتیجه عامل پارسل کاهش می‌یابد. بنابراین، افزایش گاف برای کار ما مناسب نیست.

شکل ۵. ارتقاء میدان الکتریکی برای نانوآتنن آلومینیوم با سه گاف مختلف ۲۰ نانومتر، ۲۵ نانومتر و ۳۰ نانومتر.

وجود دارد، اما با توجه به طول موج تابشی نقاط کوآنتمومی InGaN/GaN که در منطقه سبز است، بهترین انتخاب، نانوآنتن‌های آلومنیومی هستند. با افزایش طول نانوذرات، می‌توان عامل پارسل را افزایش داد. در این شرایط، طول موج تشدید نیز افزایش می‌یابد و از منطقه طول موجی مد نظر (منطقه سبز) دور می‌شود. با افزایش ۵ نانومتری اندازه گاف نانوآنتن‌های پاپیونی، حجم مودی افزایش و در نتیجه عامل پارسل کاهش می‌یابد؛ طول موج تشدید نیز کاهش ۵ نانومتری دارد. با تغییر زیرلایه نانوآنتن‌ها، می‌توان طول موج تشدید و عامل پارسل را کنترل کرد که بهترین حالت برای نقاط کوآنتمومی InGaN/GaN، زیرلایه آلومنیوم نیتراید-شیشه است که در این حالت نانوآنتن‌های پاپیونی آلومنیومی دارای طول موج تشدید ۴۹۵ نانومتر و عامل پارسل ۸۶,۳ هستند.

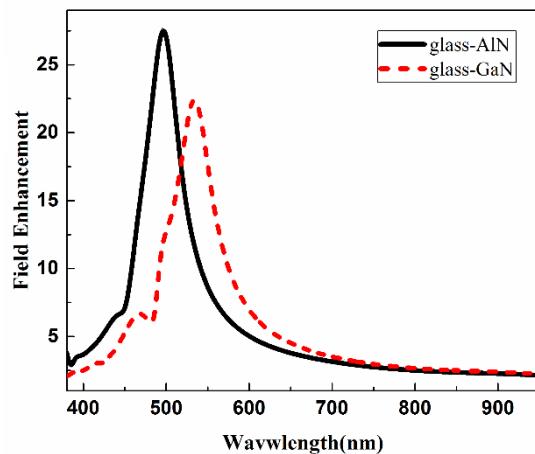
مرجع‌ها

[1] S.V. Gaponenko, Introduction to nanophotonics, Cambridge University Press, (2010).

[2] S. Kako, C. Santori, K. Hoshino, S. Götzinger, Y. Yamamoto, Y. Arakawa, A gallium nitride single-photon source operating at 200 K, *Nature Materials* 5 (2006) 887-892.

[3] J. Claudon, J. Bleuse, N.S. Malik, M. Bazin, P. Jaffrennou, N. Gregersen, C. Sauvan, P. Lalanne, J.-M. Gérard, A highly efficient single-photon source based on a quantum dot in a photonic nanowire, *Nature Photonics* 4 (2010) 174-177.

[4] G. Konstantatos, E.H. Sargent, Nanostructured materials for photon detection, *Nature Nanotechnology* 5 (2010) 391-400.

شکل ۶. ارتقاء میدان الکتریکی برای نانوآنتن آلومنیوم با دو زیرلایه مختلف گالیوم نیتراید-شیشه و آلومنیوم نیتراید-شیشه.

جدول ۵. عامل کیفیت، حجم مود و عامل پارسل در طول موج تشدید ($\lambda_{\max}$) برای نانوآنتن آلومنیوم با دو زیرلایه مختلف گالیوم نیتراید-شیشه و آلومنیوم نیتراید-شیشه.

جنس لایه زیرین نانوآنتن	گالیوم نیتراید	آلومنیوم نیتراید
λ (nm)	۵۳۵	۴۹۵
Q	۱۲	۸,۵
$V/(\lambda / 2n)^3$	۰,۰۸۹۷	۰,۰۵۹۸
F_P	۸۱	۸۶,۳

مطابق جدول ۵، عامل پارسل آلومنیوم نیتراید بیشتر از گالیوم نیتراید است و طول موج تشدید نیز به سمت طول موج‌های کوچکتر میل می‌کند. این نتیجه، مطلوب ماست.

نتیجه‌گیری

در این کار با استفاده از تحلیل ویژه‌مودی و ویژه‌فرکانسی، تأثیر جنس، اندازه، نوع زیرلایه و اندازه گاف نانوآنتن‌های پاپیونی فلزی بر عامل پارسل و طول موج تشدید بررسی شدند. نتایج نشان می‌دهند که اگرچه بیشترین عامل پارسل برای نانوآنتن‌های طلا

- [14] H.A. Atwater, A. Polman, Plasmonics for improved photovoltaic devices, *Nature Materials* 9 (2010) 205-213.
- [15] W.-H. Chang, W.-Y. Chen, H.-S. Chang, T.-P. Hsieh, J.-I. Chyi, T.-M. Hsu, Efficient single-photon sources based on low-density quantum dots in photonic-crystal nanocavities, *Physical Review Letters* 96 (2006) 117401.
- [16] E. Fermi, Quantum theory of radiation, *Reviews of Modern Physics* 4 (1932) 87-132.
- [17] E.M. Purcell, Spontaneous emission probabilities at radio frequencies, *Physical Review* 69 (1946) 681.
- [18] K. Srinivasan, M. Borselli, O. Painter, A. Stintz, S. Krishna, Cavity Q, mode volume, and lasing threshold in small diameter AlGaAs microdisks with embedded quantum dots, *Optics Express* 14 (2006) 1094-1105.
- [19] D. Vernooy, V.S. Ilchenko, H. Mabuchi, E. Streed, H. Kimble, High-Q measurements of fused-silica microspheres in the near infrared, *Optics Letters* 23 (1998) 247-249.
- [20] D. Armani, T. Kippenberg, S. Spillane, K. Vahala, Ultra-high-Q toroid microcavity on a chip, *Nature* 421 (2003) 925-928.
- [21] K.J. Vahala ,Optical microcavities, *Nature* 424 (2003) 839-846.
- [22] P. Lodahl, A.F. Van Driel, I.S. Nikolaev, A. Irman, K. Overgaag, D. Vanmaekelbergh, W.L. Vos, Controlling the dynamics of spontaneous emission from quantum dots by photonic crystals, *Nature* 430.7000 (2004) 654-657.
- [23] T. Yoshie, A. Scherer, J. Hendrickson, G. Khitrova, H. Gibbs, G. Rupper, C. Ell, O. Shchekin, D. Deppe, Vacuum Rabi splitting with a single quantum dot in a photonic crystal nanocavity, *Nature* 432 (2004) 200-203.
- [5] J.P. Clifford, G. Konstantatos, K.W. Johnston, S. Hoogland, L. Levina, E.H. Sargent, Fast, sensitive and spectrally tuneable colloidal-quantum-dot photodetectors, *Nature Nanotechnology* 4 (2009) 40-44.
- [6] M. Nomura, N. Kumagai, S. Iwamoto, Y. Ota, Y. Arakawa, Laser oscillation in a strongly coupled single-quantum-dot-nanocavity system, *Nature Physics* 6 (2010) 279-283.
- [7] K. Tachibana, T. Someya, Y. Arakawa, Growth of InGaN self-assembled quantum dots and their application to lasers, *Journal of Selected Topics in Quantum Electronics* (2000) 475-481.
- [8] L. Ji, Y.-K. Su, S.-J. Chang, S. Tsai, S. Hung, R. Chuang, T. Fang, T. Tsai, Growth of InGaN self-assembled quantum dots and their application to photodiodes, *Journal of Vacuum Science & Technology A* 22 (2004) 792-795.
- [9] L. Sun, J.J. Choi, D. Stachnik, A.C. Bartnik, B.-R. Hyun, G.G. Malliaras, T. Hanrath, F.W. Wise, Bright infrared quantum-dot light-emitting diodes through inter-dot spacing control, *Nature Nanotechnology* 7 (2012) 369-373.
- [10] V.M. Aroutiounian, S. Petrosyan, A. Khachatryan, K.J. Touryan, Quantum dot solar cells, in: International Symposium on Optical Science and Technology, *International Society for Optics and Photonics* (2001) 38-45.
- [11] E.H. Sargent, Colloidal quantum dot solar cells, *Nature Photonics* 6 (2012) 133-135.
- [12] D. Loss, D.P. DiVincenzo, Quantum computation with quantum dots, *Physical Review* 57.1 (1998) p 120.
- [13] A. Imamog, D.D. Awschalom, G. Burkard, D.P. DiVincenzo, D. Loss, M. Sherwin, A. Small, Quantum information processing using quantum dot spins and cavity QED, *Physical Review Letters* 83 (1999) 4204.

- [33] C. Adelmann, J. Simon, G. Feuillet, N. Pelekanos, B. Daudin, G. Fishman, Self-assembled InGaN quantum dots grown by molecular-beam epitaxy, *Applied Physics Letters* 76 (2000) 1570-1572.
- [34] Y.-K. Ee, H. Zhao, R.A. Arif, M. Jamil, N. Tansu, Self-assembled InGaN quantum dots on GaN emitting at 520nm grown by metalorganic vapor-phase epitaxy, *Journal of Crystal Growth* 310 (2008) 2320-2325.
- [35] J. Zhang, M. Hao, P. Li, S. Chua, InGaN self-assembled quantum dots grown by metalorganic chemical-vapor deposition with indium as the antisurfactant, *Applied Physics Letters* 80 (2002) 485-487.
- [36] R. Mohammadi, A. Unger, H. Elmers, G. Schönhense, M. Shushtari, M. Kreiter, Manipulating near field polarization beyond the diffraction limit, *Applied Physics B* 104 (2011) 65-71.
- [37] A.M. Khasraglihi, S. Shojaei, A.S. Vala, M. Kalafi, Coupling effects in a photonic crystal microcavity with embedded semiconductor quantum dot, *Physica E: Low-dimensional Systems and Nanostructures* 47 (2013) 17-24.
- [38] O. Painter, J. Vučković, A. Scherer, Defect modes of a two-dimensional photonic crystal in an optically thin dielectric slab, *Journal of the Optical Society of America B* 16 (1999) 275-285.
- [39] P.B. Johnson, R.-W. Christy, Optical constants of the noble metals, *Physical Review B* 6 (1972) 4370.
- [40] J.H. Choi, A. Zoukarneev, S.I. Kim, C.W. Baik, M.H. Yang, S.S. Park, H. Suh, U.J. Kim, H.B. Son, J.S. Lee, Nearly single-crystalline GaN light-emitting diodes on amorphous glass substrates, *Nature Photonics* 5 (2011) 763-769.
- [24] M. Tame, K. McEnergy, Ş. Özdemir, J. Lee, S. Maier, M. Kim, Quantum plasmonics, *Nature Physics* 9 (2013) 329-340.
- [25] A. Akimov, A. Mukherjee, C. Yu, D. Chang, A. Zibrov, P. Hemmer, H. Park, M. Lukin, Generation of single optical plasmons in metallic nanowires coupled to quantum dots, *Nature* 450 (2007) 402-406.
- [26] S. Kühn, U. Håkanson, L. Rogobete, V. Sandoghdar, Enhancement of single-molecule fluorescence using a gold nanoparticle as an optical nanoantenna, *Physical Review Letters* 97 (2006) 017402.
- [27] M. Kuttge, F.J. García de Abajo, A. Polman, Ultrasmall mode volume plasmonic nanodisk resonators, *Nano Letters* 10 (2009) 1537-1541.
- [28] E.J.R. Vesseur, F.J.G. de Abajo, A. Polman, Broadband Purcell enhancement in plasmonic ring cavities, *Physical Review B* 82 (2010) 165419.
- [29] A. Kinkhabwala, Z. Yu, S. Fan, Y. Avlasevich, K. Müllen, W. Moerner, Large single-molecule fluorescence enhancements produced by a bowtie nanoantenna, *Nature Photonics* 3 (2009) 654-657.
- [30] L. Rogobete, F. Kaminski, M. Agio, V. Sandoghdar, Design of plasmonic nanoantennae for enhancing spontaneous emission, *Optics Letters* 32 (2007) 1623-1625.
- [31] A. Mohammadi, V. Sandoghdar, M. Agio, Gold nanorods and nanospheroids for enhancing spontaneous emission, *New Journal of Physics* 10 (2008) 105015.
- [32] S. Adachi, Optical constants of crystalline and amorphous semiconductors: numerical data and graphical information, *Springer Science & Business Media*, 1999.

Enhancing Purcell's factor of plasmonic bowtie nano-antennas for quantum dot emitters of InGaN/GaN in green band

Mohammad Sabaeian*, Narges Ajamgard, Mehdi Heydari

Physics Department, Faculty of Science, Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran

Abstract

In this work, plasmonic bowtie nano-antennas (as two opposite nano-prisms) for enhancing the electric field and Purcell's factor of InGaN/GaN quantum dot emitters have been designed. To this end, first, gold, silver, copper, and aluminum bowties were investigated. The primary results showed aluminum bowties are more suitable for low wavelength excitations near the green band. Then, the size, gap, and substrate of aluminum bowties were examined. The results showed aluminum nano-antennas with the length of 63.6 nm, the thickness of 30 nm, top angle of 30°, and gap of 20 nm, when grown on GaN/glass as substrate, result in a Purcell's factor of 81 with a resonance wavelength of 535 nm. Replacing the AlN/glass with GaN/glass substrate results in a Purcell's factor of 86.3 and resonance wavelength of 495 nm.

Keywords: Plasmonics, Nano-antenna, Optical cavity, Purcell's effect

---

* Corresponding Author: sabaeian@scu.ac.ir